

Oponentské hodnocení rigorózní práce „Přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích“ autora Mgr. Jana Zúbka

Posuzovaná rigorózní práce byla autorem předložena jako přepracované dílo po předchozí práci s názvem „Dopravní přestupky“, která nebyla úspěšně obhájena. Nová práce byla výrazně zkrácena, její těžiště spočívá s rozboru jednotlivých skutkových podstat jednotlivých přestupků podle § 22 zákona o přestupcích. Autor si ke zpracování zvolil téma velmi konkrétní, obtížně se proto posuzuje, do jaké míry si osvojil schopnost obecnějšího právního pohledu na zkoumanou problematiku.

Na str. 3 se uvádí, že „*Tato práce vycházela z pozitivněprávní úpravy ve znění zákona č. 411/2005 Sb. Pozdější změny právních předpisů nebyly do tohoto textu zapracovány.*“ Odpovídalo-li by toto tvrzení skutečnosti, bylo by třeba autorovi vytknout, že opomenul úpravu obsaženou v zákoně č. 226/2006 Sb., kterým se mění zákon o provozu na pozemních komunikacích, zákon o přestupcích, jakož i některé další zákony. Např. zákon o přestupcích je touto novelou měněn právě v ust. § 22, jehož výklad monotematicky zaměřená rigorózní práce provádí. Z textu předložené práce však vyplývá, že autor zřejmě pracoval s přestupkovým zákonem ve znění i zákona č. 226/2006 Sb. [viz např. sankce za přestupek podle § 22 odst. 1 písm. h) zákona o přestupcích, popsána na str. 68 práce – bez této novely by právní úprava byla jiná]. Bez zákona č. 226/2006 Sb. by neplatilo ani tvrzení autora na str. 14, že obecná horní mez pokuty podle § 13 přest. zák. se u přestupků podle § 22 přest. zák. neuplatní. Je třeba proto vytknout, že z textu práce není jasné, z jaké konkrétní právní úpravy vlastně autor vycházel, resp. že tvrzení autora na str. 3 není správné.

Jako nesystematická se jeví část 2. práce, nazvaná „*Právní úprava provozu na pozemních komunikacích uplatňující se při projednávání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích*“, když téma práce je jiné: právní úprava přestupků. Vhodnějším by se jevil rozbor vývoje právní úpravy správního trestání na úseku provozu na pozemních komunikacích.

Část 2.1. o vývoji právní úpravy do 1. 7. 2006 končí citací zákona č. 361/2000 Sb., aniž by cokoli o této úpravě, či úpravách pozdějších zde bylo uvedeno.

Pokud autor cituje prameny z období rakouské monarchie, neměl při citacích opomenout uvádět den přijetí pramene, pouhé citování čísla zákona z říšského zákoníku bez uvedení roku publikace je nedostačující – viz str. 5 práce, např. zákon č. 162 ř.z., o odpovědnosti za škody z provozování jízdních silostrojů – v jakém ročníku říšského zákoníku byl publikován?!

Na str. 8 se uvádí, že zákon č. 56/1950 Sb. nahradil mj. protektorátní právní úpravu. Zmiňuje-li autor takovou úpravu, měl se vyjádřit i k ústavnímu dekretu prezidenta republiky ze dne 3. 8. 1944, č. 11 Úř. vest. čsl., o obnovení právního pořádku, ve vztahu k předpisům z doby nesvobody. Autor opomíjí, že daný zákon rušil i právní předpisy z období monarchie.

Z hlediska metody zkoumání se jeví velmi zvláštní přístup autora, uvedený na str. 13 a 14 práce, že nebude v práci prováděn popis „*obecných zákonných znaků přestupku, s nimiž je možné se seznámit v celé řadě odborných publikací. Pozornost zde bude zaměřena na specifické znaky, které přistupují k znakům obecným a vyplývají z pojmu konkrétního přestupku ...*“ Autor měl alespoň vysvětlit své pojetí obecných a specifických znaků přestupku (zřejmě myšleno znaků skutkové podstaty).

Nelze souhlasit s tvrzením autora, obsaženým na str. 18 práce, že „*co je a není stavem, který bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, zákon ponechává na výkladu subjektu oprávněného takový přestupek projednávat*“ (obdobně na str. 52 ohledně tam uvedených pojmů, na str. 69 o poskytnutí uvážení správnímu úřadu, zda škoda

přesahuje zákonný limit aj.). Autor měl při svém výkladu pečlivě volit výrazy uvážení, resp. správní uvážení, neurčité právní pojmy, a dávat jim odpovídající význam.

Není jasné, proč dospěl autor na str. 24 k názoru, že v předpisech o provozu na pozemních komunikacích byl vyjádřen stav vylučující způsobilost v případě alkoholu hladinou od 0,3‰, když alespoň z přílohy k zákonu o provozu na pozemních komunikacích vyplývá, že tato hranice alkoholu v krvi je uváděna v jiné souvislosti.

Na str. 32 se používá nesprávná argumentace, že prý povinnost řidiče podrobit se na výzvu policisty orientační zkoušce, není-li ovlivněn návykovou látkou, lze dovodit „*jen nepřímou ... z pravomoci policisty založené v ustanovení § 124 odst. 9 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb. nebo spíše přímo z ustanovení § 22 odst. 1 písm. d) bod 1 př. z.*“ – autor zde opomenul zákon č. 379/2005 Sb., citovaný na jiném místě práce.

V souvislosti s výkladem významu předběžného opatření zvolil autor nevhodný pramen k citaci č. 49 na str. 43 (P. Průcha v Z. Madar a kol.: Slovník českého práva). Jedná se pouze o citaci zákonné úpravy, navíc podle předchozího správního řádu. Autor rigorózní práci jistě mohl vyjít z odborné literatury, která se tomuto institutu věnuje podrobněji.

Na str. 49 není vymezeno, co se rozumí „*tehdejším př. z.*“.

Při rozboru ust. § 22 odst. 1 písm. h) přest. zák. (přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích porušením zvláštního právního předpisu způsobí dopravní nehodu, při které dojde k usmrcení nebo zranění osoby) autor na str. 67 jaksi předpokládá poškozeného, v poznámce č. 76 na str. 68 uvádí, že přestupcem může být cyklista, který, aniž by poškodil nebo ohrozil jiného, sobě způsobí vážné zranění. V práci chybí rozbor, zda je znakem dané skutkové podstaty způsobení škody. Zcela nejasný je názor na str. 67 o tom, že se „*nabízí analogie s trestním řádem*“, když z práce nevyplývá, že by se jednalo o úvahu de lege ferenda.

Stručný závěr (str. 82, 83) neshrnuje výsledky, ke kterým autor v práci dospěl.

Autor měl věnovat větší pozornost sestavení přehledu literatury (str. 84 – 86), některá díla vyšla již v novém vydání (např. Černý: Přestupkové řízení), není jasné důvod citování různých vydání učebnice obecné části správního práva Hendrych a kol., když v textu práce ani na starší vydání odkazováno není.

Ačkoli je předložená práce přepracovaným dílem po již jednou proběhlé obhajobě, nepovažuji za vhodné, že autor vyřešil námitky k nedostatkům v procesněprávním částečném v původní práci tak, že v nové práci se procesními otázkami prakticky nevěnuje.

Zvláště poslední námitka, ale i jiné nedostatky v práci mne vedou k závěru, že předložená práce nesplňuje požadavky kladené na rigorózní práci.

Doporučuji autorovi, aby se při případně konané ústní obhajobě zaměřil na otázky správního uvážení při rozhodování o přestupcích dle § 22 přest. zák., jakož i na možnosti uvážení soudů ve správním soudnictví při přezkumu správních rozhodnutí o takových přestupcích.

V Praze dne 12. března 2007

JUDr. Martin Kopecký, CSc.